

SIBĠATULLAH (ALLAH'IN BOYASI)

Sıbġatullah; Allah'ın boyası demektir. Ayette:

"Allah'ın (verdiği) rengiyle boyandık, Allah'dan daha güzel rengi kim verebilir? ..." ¹
buyrulmuştur. Maddî boya ve manevî boya diyebileceğimiz sıbġatullah, iki yönlü ele alındığında zahirlerin ve batınların boyası denilebilir.

Zâhir boya; kâinattaki tecellilere nazar ettiğimizde görüyoruz ki; Allah (c.c)'ın yarattığı ve çeşitli suretler verdiği masnuat (sanatla yapılmış olan şeyler), mahlukat, nebatat türlerinde akıllara durgunluk verecek manzaralarla karşılaşılıyor. Hâlık ismi ile yaratıp Hayy ismi ile hayatıyet veren Mevlâ'nın, Kayyum ismi ile ayakta durdurup, Rezzak ismi ile rızıklandırıp, Rab ismi ile büyütüp her nevî masnuatı, nebatatı Musavvir ismi ile suretlendirmiş ve Sıbġatullah ile de renk renk boyalarla boyamış olduğuna şahit oluyoruz.

"Görmedin mi Allah gökten su indirdi. Onunla renkleri çeşit çeşit meyveler çıkardık. Dağlardan (geçen) beyaz, kırmızı, değişik renklerde ve simsiyah yollar (yaptık). İnsanlardan, hayvanlardan ve davarlardan da yine böyle türlü renkte olanlar var. Kulları içinden ancak âlimler, Allah'dan (gereğince) korkar. Şüphesiz Allah daima üstündür, çok bağışlayandır." ²

"O'nun delillerinden biri de gökleri ve yeri yaratması, lisanlarınızın ve renklerinizin değişik olmasıdır. Şüphesiz bunda bilenler için (alınacak) dersler vardır." ³

Evet, O Lâtif olan Yüce Allah her birine ayrı ayrı letâfet, ayrı ayrı güzellikler, faydeler ihvan etmiş. O görünen, zahir güzelliklerin yanı sıra görünmeyen, sezilmeyen menfaatler ihvan edip, vitamin, mineral, protein vs. enerji kaynağı, şifa membaı kılmış ki, ayet-i kerimede işaret edilmiştir: "...Onların (bal arıları) karınlarından renkleri çeşitli bir şerbet (bal) çıkar ki, onda insanlar için şifa vardır. Elbette bunda düşünen bir kavim için büyük bir ibret vardır." ⁴ İşte bu yönü ile de kullarına karşı Rahman, Rahîm, Kerîm, Rezzak, Cevvad, Lâtif, Raûf gibi esma-i ilâhînin cilveleridir diyebiliriz. O Nakkaş-ı Hakîm, kâinatı, cümle masnuatı ile tüm nebatatı renk renk, desen desen süsleyip boyamış, en küçükten en büyüğüne kadar her şey uyum içinde yaratmıştır ki asla uyumsuzluk görülmez. Birbirinden güzel renkler, desenler, şekiller Allah'ın nasıl bir Musavvir olduğunu ve sıbġatullahın güzelliğini sergilerler.

Hayvanata baktığımızda onlarda da görüyoruz ki; onlar da Allah'ın boyasına boyanmış, çeşitli renklerle renklendirilmişlerdir. O kuşlardaki, kelebeklerdeki renkler hep O Yüceler Yücesi'nin boyasıyla, sıbġatullah ile boyanmış eserlerdir. Zümrütvari vadilerde bembeyaz giysileriyle koyunlar, aralarındaki farklı renkte olanlarının kattığı çeşni ile, karasıyla alacalıyla gözlere zevk verir. Kur'an'da: "... O diyor ki: Sarı renkli, parlak tüylü, bakanların içini açan bir ineştir." ⁵ buyrulurken rengin göz zevkine hitab eden özelliği vurgulanmıştır.

Evet, değişik renklerde envai çeşit mahlûkat, denizdeki balıktan tutun da biraz ürkütücü bir varlık olan yılan kadar her biri ayrı ayrı uyumlu renklere boyanıp adeta her biri kendine has giysilerle zinetlenip süslenmiştir.

İnsanlara bakıldığında ise, esma-ül hüsnanın her birinin tecellisi -az veya çok- insanın üzerinde mevcuttur. Bu ismin tecellileri ile de insanlardan bazıları beyaz, bazıları kumral, bazıları esmer, bazıları zenci, bazıları sarışındır. Gözlerine bakacak olsak çok çeşitli renkleri olduğu malum. Bunun yanı sıra öyle güzel, öyle lâtif bir surette boyanmış ki, dıştaki beyaz tabakadan en içteki en koyu renkteki göz bebeğine kadar birden fazla renge sahip olmasına rağmen nasıl da yerli yerinde. O nazik, nazenin gözün korunması için hazır bekleyen göz kapağı etrafına dizilmiş kirpikler ve yine onun korunması için yaratılmış kaşlar, hem büyük bir vazife ile yerlerini alıp gözü gelebilecek tehlikelerden koruyorlar, hem de renkleriyle, nakışlarıyla ayrı bir letâfet sergiliyorlar.

Manevî yönü ise, başta mealini verdiğimiz Bakara Sûresi 138. ayetinin açıklamasında yerini buluyor. Zemahşerî "Hıristiyanlar yeni doğan çocukları, bir su ile boyarlar ve "İşte şimdi Hıristiyan oldu" derlerdi ve bunu o çocuklar için temizlik

¹ Bakara:138

² Fatır: 27-28

³ Rum:22

⁴ Nahl:69

⁵ Bakara:69

sayarlardı. Ayette Müslümanların buna karşılık "Allah'ın boyası ile boyandık" demeleri emredildi. Allah'ın boyası, İslâm fitratı, İslâm ve iman temizliğidir" der.

Kuldaki güzellikler yani güzel ahlâk, karakter gibi güzel vasıfların her biri güzel güzel renkler olarak yorumlanacak olursa, işte manen Allah'ın boyasına boyanmak budur denilebilir. Allah'ın boyasına en güzel şekilde boyanan elbette ki Resulullah (s.a.v) idi. O, canlı bir Kur'an idi. O'nun varisleri olan âlimler, mürşidler de Resulullah'ın boyasına boyanmışlardır ve talebelerini, müridlerini bu boya ile boyamaya çalışırlar.

Teslimiyet konusunda işaret edildiğine göre müridin, mürşidinin boyasına boyanması gerekmektedir. Yani manevî boya olarak tasvir edilen renk renk boyalardan maksad, Rabbimizin kulları üzerinde görmek istediği her bir ism-i şerifinden neş'et eden güzel ahlâk, temiz fitrat tezahürleridir ki; Rabbimizin taleb ettiği o güzelim renkler misali kulluğun icabı boyalardır. Bunlar, Resulullah'ın boyasına boyanma, mürşidin boyasına boyanma diye de ifade dileyebilir. Mevlâ'mız, bizleri de Resulullah'ın boyasına boyasın. Âmin.